

KÜLÖNVÉLEMÉNY

A BIZOTTSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Fleischer Tamás, bizottsági tag

Ez a különvélemény a 73/1996. (V. 22.) kormányrendelet 3. §-a szerinti tárcaközi Szakértő Bizottságnak (Bizottság) a Bakonyi Kombiciklus Erőműépítő és Fejlesztő KFT. (Beruházó) Ajkai Erőműve 98 MW összteljesítményű földgázalapú fejlesztésével kapcsolatos eljárás lezárásához készített Bizottsági Állásfoglalásnak képezi a részét.

A lefolytatott közösségtájékoztatási folyamat tartalma a benyújtott műszaki megvalósíthatósági tanulmánytól, a környezeti hatásvizsgálattól és a Bizottság előzetes engedélye számára alapul szolgáló dokumentumoktól eltérő erőművi fejlesztésről szólt és erre nem hívta fel kellőképpen a figyelmet. Emiatt és a folyamat során elkövetett hibák miatt nem állapítható meg egyértelműen, hogy a dokumentumokban szereplő fejlesztéssel a lakosság egyetért-e.

A tájékoztatási folyamat ilyen módon való lebonyolítása korrektnek nem nevezhető, ennek alapján a Bizottság állásfoglalásában az eddigi tájékoztatási folyamat eredménytelenségének a kimondását javaslom.

Részletes indokolás:

A Bakonyi Kombiciklus Erőműépítő és Fejlesztő KFT. (Beruházó) Ajkai Erőműve 98 MW összteljesítményű földgázalapú fejlesztésére létesítésére kért engedélyt. A Bizottsághoz benyújtott dokumentumban Beruházó a szénerőműről azt írja, hogy „A korszerűsítések ellenére az erőmű technológiája nem tud minden szempontból megfelelni a mai kor követelményeinek.”... „A mai követelményeknek megfelelő, korszerű megoldást a jelenlegi erőmű kiváltása, a tervezett kombinált ciklusú gázturbinás erőmű megépítése jelenti.” Továbbá a fejlesztés „lehetőséget ad a feleslegessé váló berendezések tartalékként történő igénybevételére.” (ld. Bakonyi

Kombiciklus Erőműépítő és Fejlesztő Kft fejlődés Előzetes tájékoztatója kifejezetten a Közösségtájékoztatási Program számára, Ajka 2003. március)

A Bizottság ezt a kérelmet tárgyalta, a Megvalósíthatósági Tanulmány ugyanerre vonatkozott, és ugyancsak erre az esetre vonatkozott a Részletes Környezeti Hatástanulmány is. Utóbbi szerint „a kombinált ciklusú egység karbantartása, vagy kiesése esetén, illetve a földgázellátás szünetelése idejére tartalékként megmarad az Ajka Erőmű 2 db meglévő kazánja a 8. és 9. gőzkazán.” (II. köt. 65. old.) „A fejlesztés megvalósítása után az Ajkai Erőmű többi jelenlegi tüzelőberendezése leállításra kerül. E berendezések – 10.-12. kazánok – légszennyező anyag kibocsátása megszűnik.” (II. köt. 67. old). Fentieknek megfelelően valamennyi számítás erre az esetre vonatkozik, vagyis a kombinált ciklusú erőmű állandó működését, a tartalék erőművek szénhidrogén üzemanyagú rövididejű üzemét és a szénerőművek leállítását veszi tekintetbe akkor, amikor energia-mérlegről, kibocsátásokról, zajról, szállításokról stb van szó.

Ezen kérelem és dokumentumok alapján ült össze a Bizottság, és erre az esetre vonatkozik az az előzetes állásfoglalás is, amely az energiapolitikával és a környezetpolitikával a tervezett fejlesztést összhangban lévőnek nyilvánítja.

Ehhez képest a közönségtájékoztatás szóbeli szakaszában Beruházó egy ettől eltérő esetről, nevezetesen a széntüzelésű kazánoknak biomasszára történő átállításáról kezdte a lakosságot tájékoztatni. A tájékoztatás során nem lehetett megkülönböztetni, hogy mikor van szó a most hivatalos eljárásban szereplő tervezetről és mikor a Beruházó saját, de dokumentumokkal még nem megalapozott elképzeléseiről. A tájékoztatás során és a közmeghallgatáskor is a jövőbeli kibocsátási értékeket a szénerőmű leállításának feltételezésével elkészített dokumentumok alapján idézték, ezzel szemben a foglalkoztatásra vonatkozóan a biomassza erőmű feltételezésével a jelenlegi létszám megmaradását vetítették előre. A közmeghallgatáson Beruházó saját magától hozta szóba a biomasszára történő átállítást és ezzel megalapozta, hogy a közmeghallgatás körülbelül fele időben a biomassza kérdéskörével foglalkozott.

A közmeghallgatást követően sem a Bizottság, sem a lakosság nem láthatta tisztán, hogy milyen fejlesztésről van is szó.

Fentiek megítélésem szerint önmagában is elegendő alapot nyújtanak ahhoz, hogy a közönségtájékoztatási folyamat eddigi szakaszát a Bizottság a korrekt tájékoztatás hiányában eredménytelennek ítélje. Ezen túlmenően Mediátor részletes jelentése alapján kétségbevonható, hogy a közönségtájékoztatási folyamat elérte volna azt a minimális szakmai szintet, ami (a lakosság elérése, a tájékoztatás színvonala, a reprezentativitás mértéke, a válaszok korrektsége) a folyamat pozitív lezárásához elegendő volna.

Budapest, 2003. július 27.